

داستان های کهن

بای نسل نو

به یاد صبا بهرنگی

نازخند صبحی

انتشارات تدبیر روشن

۱۳۹۵

سرشناسه : صبحی، نازخند، ۱۳۲۳ -
 عنوان قراردادی : کلیله و دمنه برگزیده
 عنوان و نام پدیدآور : داستان‌های کهن برای نسل نو/ نازخند صبحی .
 مشخصات نشر : تهران: تدبیر روشن، ۱۳۹۵
 مشخصات ظاهری : ۱۳۲ ص.: مصور .
 شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۹۴۲۸۸-۷-۸
 وضعیت فهرست نویسی : فیفا
 موضوع : کلیله و دمنه -- اقتباس‌ها
 موضوع : داستان‌های کوتاه فارسی -- قرن ۱۴
 رده بندی : PIR ۸۱۳۱ / ب ۱۳۹۲۲۸۵ ۲
 رده بندی دیویی : ۶۲/۳۴۸
 شماره کتابخانه‌ای : ۳۴۲۷۰۹۲

داستان‌های کهن برای نسل نو

نازخند صبحی

تدبیر روشن / تهران / چاپ اول ۱۳۹۵ / شماره کتاب: ۱۰۰۰

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۹۴۲۸۸-۷-۸

قیمت : ۵۵۰۰ تومان

انتشارات تدبیر روشن ۰۹۱۲۹۴۷۳۸۵۶ - roushan۱۳۵۶@yahoo.com

فهرست مطالب

آغازینه	۵
شرط بندی با صیاد	۶
خرچنگ و مرغ ماهیخوار	۷
کبوتر بی صبر	۸
شغال ساستمدار	۹
لاک پشت فضول	۱۰
اردک کمر	۱۱
توبه گرگ	۱۲
باغبان و بلبل	۱۳
عجله در قضاوت	۱۴
مریض و دکتر	۱۵
گره و پیرزن	۱۶
پوست روباه	۱۷
نیش عقرب	۱۸
فریب خوردن گرگ	۱۹
همکاری موش و زاغ، آهو و لاک پشت	۲۰
خیانت کبک	۲۱
فریب خوردن شتر	۲۲
کلاغ بچه دزد	۲۳
دو پرنده	۲۴
دوستی شتر و موش	۲۵
فریب خوردن شیر	۲۶
کبوتر جهان گرد	۲۷

آغازینه

تا جهان بمد، از سر آدم فراز
کس نبود از دانش بی نیاز
مردمان بخرد اندر هر زمان
راه دانش را بهر گزین زبان
گرد کردند و گرامی داشتند
تا بسنگ اندر همی بنگاشتند
دانش اندر دل چراغ روشنست
وز همه بد برتن تو جوشنست

کتاب کلیله و دمنه از جمله آن مجموعه‌های دانش و حکمت است که مردمان خردمند قدیم گردآورده و «بهرگونه زبان» نبش‌کنند و برای فرزندان خویش به میراث گذاشتند و در اعصار قرون متمادی گرامی می‌داشتند، می‌خواندند و از آن حکمت عملی و آداب زندگی می‌آموختند.

اصل کتاب کلیله و دمنه به هندی بوده بنام پنجه تنتره Panchatantra در پنج باب فراهم آمده برزویه طبیب در عصر انوشیروان خسرو پسر قباد پادشاه ساسانی آن را بیارسی^۱ درآورد تا به عهد بهرامشاه غزنوی که ترک نژاد و ترک زبان بودند و شعرا و ادبا و فضلا را ارج می نهادند و آنان در منازل بزرگان و خانه های یکدیگر انجمن ها داشتند و از یکدیگر علم و ادب فرا می گرفتند.

یکی از این محافل و مجامع خانه ابراهیم خواجه نصرالله منشی بود که به سبب قدرت متکی بود. فضلا و علما آنجا می آمدند و او از ایشان بهر نوع پذیرایی و نگهداری می کرد. و در این احوال یکی از دوستان قدیم نسخه ای از کلیله و دمنه عربی از برای ایشان آورده بود. نصرالله که در این موف به جز مطالعه کتب وقت را به چیزی نمی گذرانید، بدین نسخه که فقید علی بن ابراهیم اسماعیل به او هدیه کرده بود است، انسی گرفت. از آنجا که رغبت مردم از مطالعه کتب عربی قاصر شده بوده است به خط فارسی می گذرد که آن را به فارسی ترجمه کند.

ترجمه فارسی کتاب کلیله و دمنه که در هزاره سال پیش از این نوشته شده حکایت از دو شغالی است به نام های کلیله و دمنه که در هندوستان می زیستند و حکایت ها آفریدند. اصل کتاب دارای

^۱ - زبان پهلوی

صد حکایت است، قصه‌های این کتاب از میان صد حکایت انتخاب شده به گمان نگارنده بهترین قصه‌هایی است که در هر زمان می‌تواند فایده‌ای در برداشته باشد، حتی در عصر انفورماتیک هزاره سوم. اما این قصه‌ها در اصل کتاب کلیله و دمنه انشا نصرالله منشی سال ۸۵ هجری که در کتابخانه دانشگاه جراح پاشای استانبول محفوظ است، دارای لغت‌های عربی زیادی است، به همین شکل و مضمونی که در این کتاب آورده شد، نیست. بلکه عبارت ساده‌تر شده و ضمن این که از اما مقصودی که در آن ملحوظ بود خارج نشده در استخوان‌بندی داستان، در محاورت گاهگاه تصرف‌هایی شده تا بر جلوه کودکانه داستان و یا به فهم آن کمکی شده باشد. در نهایت هدف نقل داستان‌ها به تدریج یادآوری شده است.

یقین دارم که در ساختن و پرداختن این قصه‌ها آن طور که از همه جهت بی‌عیب باشد و مورد پسند اهل فن قرار گیرد، کامیاب نشده‌ام. اما آرزوی این توفیق را داشته‌ام و از کوشش‌های من در این کار به کار برده و راهی که برای جستجوی داستان‌هایی را این گونه در متون قدیمی باز کرده‌ام، خرسندم. بر بنده منت بگذارد هرگاه در ضمن ملاحظه کتاب به نکات و ایراداتی برخوردید برای خدمت به ادبیات کودکان و نوجوانان نظریات انتقادی و راهنمایی‌های خود را به اعلام فرمایید.